

Миодраг МИЋОВИЋ

ЗАШТИТА ПРАВА ПОТРОШАЧА

МИОДРАГ МИЋОВИЋ

ЗАШТИТА ПРАВА ПОТРОШАЧА

КРАГУЈЕВАЦ, 2009.

МИОДРАГ МИЋОВИЋ

ЗАШТИТА ПРАВА ПОТРОШАЧА

ИЗДАВАЧ: Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
Институт за правне и друштвене науке
Јована Цвијића 1, 34000 Крагујевац
телефон: (034) 306 513, 306 504
телефакс: (034) 306 540
е-пошта: faculty@jura.kg.ac.yu
institut@jura.kg.ac.yu
веб: <http://institut.jura.kg.ac.yu>

РЕЦЕНЗЕНТИ: Проф. др Божин Влашковић
Проф. др Свето Пурић

ЗА ИЗДАВАЧА: Проф. др Станко Бејатовић

ШТАМПА: Кварк, Краљево
ТИРАЖ: 300 примерака

ISBN 978 - 86 - 80765 - 97-6

Штампање Зборника подржало Министарство науке и технолошког развоја Републике Србије

САДРЖАЈ

Правни извори и скраћенице	1
----------------------------	---

ПРВО ПОГЛАВЉЕ НАЧЕЛНА РАЗМАТРАЊА

О појму потрошача	9
1. Различита схватања о појму потрошача	9
2. Законски појам потрошача и његови елементи	11
3. Критерији на основу којих се одређује појам потрошача	13
О појму продавца	15
О појму потрошачког уговора	16
О заштити и правима потрошача	17
1. Заштита потрошача	17
2. Основна права потрошача	21

ДРУГО ПОГЛАВЉЕ ЗАШТИТА ЖИВОТА, ЗДРАВЉА И СИГУРНОСТ ПОТРОШАЧА

Право потрошача на безбедност	29
1. Превентивне мере у функцији безбедности потрошача	29
2. Услови за стављање производа у промет	30
3. Производи под посебним режимом промета и употребе	34
4. Елиминација производа из промета	38
Одговорност произвођача за рефлексну штету	39
1. Правни оквир за имовинску заштиту потрошача	39
2. Правна природа и услови за одговорност произвођача	41
3. Искључење и ограничење одговорности произвођача	43

ТРЕЋЕ ПОГЛАВЉЕ
**ЗАШТИТА ЕКОНОМСКИХ ИНТЕРЕСА
ПОТРОШАЧА**

ПРВИ ОДЕЉАК
ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА У ОБЛАСТИ ПРОМЕТА РОБА

Обавезе продавца у функцији заштите економских интереса потрошача	49
1. Концепт заштите и подела обавеза	49
2. Вануговорне обавезе продавца	52
3. Уговорне обавезе продавца	61
Продаја изван пословних просторија и дистанциона продаја	66
1. Значај, мане и правни извори	66
2. Кућна продаја	67
3. Дистанциона продаја .	70
4. Модалитети дистанционе продаје	74
4.1. Каталожка куповина	75
4.2. Куповина на основу узорка или модела	76
4.3. Куповина на пробу	77
4.4. Електронска трговина	78
4.4.1. Уводне напомене	78
4.4.2. Појам и особености електронске трговине	80
4.4.3. Закључење и дејство електронског уговора	82
4.4.4. Посебна правила о електронској трговини	85
Одговорност продавца и права потрошача ако производ има недостатке	88
1. Концепти одговорности за недостатке ствари	88
2. Појам саобразности	90
3. Услови који морају бити испуњени да би продавац одговарао за недостатке саобразности	92
4. Права потрошача и њихов ранг	95

ДРУГИ ОДЕЉАК
ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА У ОБЛАСТИ УСЛУГА

Услуге од општег интереса	99
1. Појам услуга од општег интереса	99

2. Обавезе даваоца услуге	100
3. Заштита интереса корисника услуге	103
4. Одговорност даваоца услуге и права потрошача	104
Туристичке услуге	106
1. Врсте услуга и правни извори	106
2. Уговор о организовању путовања	108
3. Посреднички уговор о путовању	115
4. Уговор о ангажовању угоститељских капацитета	116
5. Уговор о праву на временски подељено коришћење туристичког објекта (time-sharing)	120
Остале услуге	123
1. Остале услуге и права потрошача	123
2. Финансијске услуге на тржишту новца и заштита потрошача	125
2.1. Потрошачки кредит	126
2.2. Кредит у облику допуштеног прекорачења на текућем рачуну	137
2.3. Осигурање депозита	138
2.4. Услуге плаћања и платне картице	140
3. Финансијске услуге на тржишту капитала	142

ТРЕЋИ ОДЕЉАК

НЕПОШТЕНЕ ОДРЕДБЕ И ПОСТУПЦИ

Непоштене уговорне одредбе	147
1. Начело аутономије воље и потрошачки уговор	147
2. Појам и критеријуми за одређивање непоштених уговорних одредби	149
3. Подела непоштених уговорних одредби	153
4. Процена и заштита од нејасних и непоштених уговорних одредби	157
Непоштени трговачки поступци	159
1. Непоштени поступци према нашим прописима	159
2. Непоштени поступци према Директиви ЕУ 2005/29	162

ЧЕТВРТО ПОГЛАВЉЕ
ПРАВО НА ИНФОРМИ
АЊЕ И ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА

Оглашавање (реклама)	171
1. Значај, појава и класификација рекламе	171
2. Појам и обележја рекламе	173
3. Ограничења рекламе	176
4. Нелојална конкуренција, недозвољена реклама и заштита потрошача	182
5. Облици недозвољене рекламе	183
6. Реклама у функцији промоције продаје	190

ПЕТО ПОГЛАВЉЕ
ОБЛИЦИ ЗАШТИТЕ ПРАВА ПОТРОШАЧА

Судска заштита потрошача	195
1. Тужбе у функцији заштите права потрошача	195
2. Колективна заштита права потрошача	196
3. Меродавно право и међународна судска надлежност	198
Вансудска заштита потрошача	201
Институционална заштита потрошача	205
Литература	213